

عنوان مقاله:

بنات الله و چالش ارزش گذاری جنسیتی ایشان در قرآن کریم

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات قرآن و حدیث، دوره 13، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

زهرا محققیان - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

اصطلاح بنات الله انگاره ای تاریخی است که در میان مردمان باستان از جمله اعراب عصر پیامبر اکرم (صل الله علیه و آله) سابقه ای دیرینه داشت و آیین ها و سنت های مختلفی را نیز رقم زده بود. تقبیح شدید قرآن کریم نسبت به این انگاره تاریخی و سپس انهدام این خدابانوان در دوره اسلامی موجب آن گردیده تا محققان و اندیشمندان مختلف، از مفسران مسلمان گرفته تا پژوهشگران غربی، در مورد ماهیت و هویت این الهگان در اندیشه دینی اعراب جاهلی و کارکردهای ایشان در قرآن کریم تاملاتی داشته باشند. در این میان، یکی از چالش های قابل توجه چالش جنسیتی این الهگان است که ممکن است در بادی امر موهم شرانگاری جنس مونث تلقی شود و از آنجا جنسیت به عنوان عاملی اساسی در طرد ایشان توسط قرآن به شمار آید. درحالی که دشوار است در آموزه های قرآنی بین جنسیت مادینه و ارزش گذاری منفی رابطه ای مستقیم برقرار گردد؛ به همین دلیل در این پژوهش برآنیم براساس یک شناخت فرهنگی پیشااسلامی پیرامون موقعیت زن در ساختار اجتماعی و نیز نظام مذهبی عرب جاهلی، به واکاوی آیات قرآن کریم ذیل بنات الله بپردازیم و بدین طریق راهی برای برون رفت از این چالش تفسیری بیابیم. می توان با تکیه بر مستندات ادعا کرد باوجود آن که پیش فرض نقادان امروزی آن است که در قرآن رویکرد مردسالارانه حاکم است اما واکاوی آیات مرتبط با بنات الله و بت های مادینه مشرکان نشان می دهد که موضع قرآن کریم در قبال ارزش گذاری جنسیت مادینه این دختران، امری حساس بوده و از داوری منفی نسبت به کلیت جنس زن و شرانگاری آن پرهیز جدی داشته است.

کلمات کلیدی:

بنات الله، دختران خداوند، سوره نجم، جنس مونث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/955846>

